

Koningin

Sophia-Vereeniging

tot Bescherming van Dieren

Jaarverslag en Jaarrekening 2013

Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren

Koningin Sophia-Vereeniging
tot Bescherming van Dieren
Nieuwezijds Voorburgwal 153
1012 RK Amsterdam
020 - 623 61 67
info@sophia-vereeniging.nl
www.sophia-vereeniging.nl

Inhoudsopgave

Inleiding	2
1. Over de Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren	4
1.1 Organisatie	4
1.2 Vrijwilligersbeleid	5
1.3 Financiën	6
1.4 Verantwoordingsverklaring 2013	7
1.5 Communicatie	9
1.6 Pand	9
1.7 Omgevingsanalyse	10
2. Huisdieren in Nederland	11
2.1 Slechte of ondeskundige verzorging	11
2.2 Ongewenste huisdieren	12
2.3 Dierenbeschermende wetgeving	12
2.4 De Vijf O's	13
3. Activiteiten	14
3.1 Voorlichting	14
3.1.1 Sophia SnuffelCollege	14
3.1.2 Sophia KattenBond	15
3.1.3 Sophia DierenSpreekuren	17
3.1.4 Huisdieren in nood	18
3.1.5 Eenzaamheid bij huisdieren	18
3.1.6 Externe media	19
3.2 Hulp aan zwerf- en afstandsdieren	20
3.2.1 KattenActies	20
3.2.2 Sophia KattenBond Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen	21
3.3 Wetgeving en politieke lobby	21
3.3.1 Fokken met rashonden	22
3.3.2 Positieflijst	23
3.3.3 Doden van huisdieren	23
4. Fondsenwerving	25
4.1 Particuliere markt	25
4.1.1 Nieuwe leden en donateurs werven	25
4.1.2 Werving via eigen leden en donateurs	26
4.2 Institutionele markt	27
Nawoord	29

Inleiding

Voor u ligt het Jaarverslag 2013 van de Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren, waarin wij u informeren over onze activiteiten in 2013 en de resultaten van de organisatie.

De Sophia-Vereeniging werd opgericht in 1867 door de lijfarts van koningin Sophia, echtgenote van koning Willem III. Daarmee behoort zij tot de oudste dierenbeschermende organisaties van Nederland. De vereniging zette zich in de afgelopen 150 jaar onder meer in voor trekhonden en oorlogspaarden, voor proefdieren en dieren in de vleesindustrie. Ook leverden onze voorgangers een belangrijke bijdrage aan de Wet op de Dierenbescherming in 1961 en hielpen zij vele kwetsbare dieren in circussen, op straat, bij mensen thuis en in asiels. In 2009 koos de Sophia-Vereeniging ervoor haar focus aan te scherpen. Sindsdien richten wij ons exclusief op het beschermen van huisdieren in Nederland. Dit doen we via voorlichting, hulp aan zwerfdieren en politieke lobby gericht op beschermende wetgeving.

Onder het motto 'Dieren begrijpen is dieren beschermen' informeren we huisdiereigenaren over het natuurlijke gedrag van dieren. Want hoewel de meeste mensen geven om hun huisdieren, zijn veel eigenaren zich niet bewust van hun behoeften. Huisdieren krijgen daardoor niet wat ze nodig hebben op het gebied van voeding, huisvesting of aandacht. Het gevolg: zieke en zwakke dieren die hun leven slijten in een ongeschikte omgeving, wegwijnend door eenzaamheid en stress. Ook potentiële huisdiereigenaren kunnen op de aandacht van de Sophia-Vereeniging rekenen. Door hen voor te lichten over wat het houden van een huisdier inhoudt, stimuleren wij hen om een weloverwogen keuze te maken die het belang van het dier voorop stelt.

Een doorn in ons oog is het lot van de vele tienduizenden zwerf- en afstandsdieren, met name katten. Zwervend op straat en in afgelegen gebieden vallen ze ten prooi aan honger, ziektes en kou. Als ze worden opgevangen door een asiel, krijgen ze een tweede kans. Maar opvang is duur, net als medische zorg. Daarom ondersteunden wij de afgelopen jaren opvangadressen voor zwerfkatten door het hele land. Bovendien werken onze eigen vrijwilligers in Zeeuws-Vlaanderen keihard om het enorme aantal verwilderde zwerfkatten in die regio terug te brengen met TNR-acties, waarbij de dieren worden gevangen, gecastreerd en weer worden teruggeplaatst.

Op politiek niveau tenslotte, zet de Sophia-Vereeniging zich ervoor in dat de overheid haar verantwoordelijkheid neemt op het gebied van dierenwelzijn. Huisdieren kunnen alleen beschermd worden met zelfstandige wetgeving waarin de intrinsieke waarde van dieren leidend is. Zo lang regelgeving aan de sector zelf wordt overgelaten, gaat er veel mis: gezonde dieren worden door fokkers gedood omdat hun uiterlijk niet populair is, exotische dieren worden als huisdier gehouden en kunnen hun natuurlijke gedrag niet uitoefenen, rasdieren lijden ernstig als gevolg van het fokken op extreme uiterlijke kenmerken, talloze dieren worden straffeloos verwaarloosd en mishandeld, et cetera.

Dit jaarverslag geeft weer hoe de Sophia-Vereeniging in 2013 invulling gaf aan voorlichting, hulp aan zwerfdieren en politieke lobby. Daarbij hebben we mooie successen geboekt: eindelijk worden er wettelijke maatregelen getroffen waarmee de rashondenproblematiek sectorbreed kan worden aangepakt, er komt een verbod op het houden van een flink aantal diersoorten die niet geschikt zijn als huisdier en ook het zelf doden van honden en katten is binnenkort niet meer toegestaan. Ondertussen droegen we ook in 2013 succesvol bij aan het beperken van het zwervkattenoverschot, leerden duizenden kinderen het gedrag van honden juist te interpreteren en werden via de media, de website, de Sophia DierenSpreekuren en de sociale media miljoenen (potentiële) huisdiereigenaren bereikt met voorlichting over de aanschaf, het natuurlijke gedrag en de verzorging van huisdieren.

Naast een jaar van successen was het ook een jaar van verandering. De noodzaak tot bezuinigingen heeft ons met pijn in het hart doen besluiten de organisatie in te krimpen en meer focus aan te brengen door afscheid te nemen van onze activiteiten voor zwerfdieren. Ook zal de naam 'Sophia KattenBond' verdwijnen; onze activiteiten voor een beter kattenwelzijn vallen voortaan onder de eigen naam 'Sophia-Vereeniging'. Per 2014 zijn 'Natuurlijk gedrag' en 'Aanschaf' de thema's waarbinnen de activiteiten van de Sophia-Vereeniging worden uitgevoerd. Deze nieuwe indeling vindt u terug in het Jaarplan 2014, de begroting voor 2014 en vanaf volgend jaar ook in de jaarrekening en het jaarverslag. Wat blijft, is een groot vertrouwen in onze capaciteit om net als in het afgelopen jaar mooie resultaten te boeken in ons streven naar een samenleving waarin huisdieren naar hun eigen aard met mensen kunnen leven.

Steffie van Horck, directeur

1. Over de Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren

De Koningin Sophia-Vereeniging tot Bescherming van Dieren is een van de oudste dierenwelzijnsorganisaties van Nederland. Vanuit haar kantoor in de historische binnenstad van Amsterdam zetten bestuur, ledenraad, vrijwilligers en medewerkers zich in voor huisdieren in Nederland en groei van de organisatie. Sinds 2009 richt de organisatie zich op het beschermen van huisdieren in Nederland.

1.1 Organisatie

De Sophia-Vereeniging bestaat uit een bestuur en een ledenraad, een directeur en zes medewerkers, ondersteund door circa honderd vrijwilligers. Op 31 december 2013 waren er 2.667 leden en duizenden belangstellenden volgen de organisatie via de sociale media en het digitale Sophi@-Nieuws.

Bestuur

Het bestuur bestaat uit voorzitter Rutger van Versendaal, penningmeester Joke Arendse, secretaris Peter Jan van Lookeren Campagne en de algemene leden Karen Hoekstra, Joachim Nieuwland en Marlies Vandersmissen. Het bestuur bepaalt het beleid en de algemene strategie. Minimaal acht keer per jaar komen de bestuursleden bijeen om de voortgang van de activiteiten en het budget te toetsen. Dit gebeurt op basis van voortgangs- en budgetrapportages.

Ledenraad

De ledenraad, die op dit moment bestaat uit voorzitter Wilianne Schilstra, secretaris Renske van der Star en de leden Steven de Bruijn en Edith Smits, heeft een adviserende functie en benoemt nieuwe bestuursleden. Tijdens de Algemene Ledenvergadering (ALV) in het voorjaar legt het bestuur verantwoording af en wordt haar decharge verleend, nadat de ledenraad hierover advies heeft uitgebracht. In 2013 zijn twee kandidaat-ledenraadsleden aangetrokken, Olivier Boon en Renée van Deventer, die tijdens de ALV zullen worden voorgedragen voor benoeming.

Directie

De directeur is Steffie van Horck. Zij is verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het beleid, de strategie en de uitvoering van de activiteiten. Voorafgaand aan het nieuwe kalenderjaar concipieert de directeur een jaarplan en jaarbegroting. Beide stukken worden ter goedkeuring aan het bestuur voorgelegd, aangevuld en aangepast. Nadat de stukken zijn goedgekeurd, is de directeur autonoom in haar initiatieven, mits deze passen binnen de parameters van jaarplan en budget.

Medewerkers

De medewerkers van de Sophia-Vereeniging worden aangestuurd door de directie. Ook stagiairs helpen mee op kantoor en verlenen assistentie bij de verschillende activiteiten. In verband met de noodzakelijke bezuinigingen is het aantal fte's in 2013 teruggebracht van 6,2

naar 4,9. Daarbij zijn de functieprofielen en bijbehorende fte's inhoudelijk en strategisch aangepast aan de strategiewijziging. Per 1 januari 2014 zijn in dienst:

- Steffie van Horck, directeur
- Kitty Willems, communicatiemanager
- Frank Wassenberg, beleidsmedewerker en lobbyist
- Yvonne Stroomer, projectleider
- Nadine Goudsmit, officemanager en projectmedewerker
- Jon Blok, marketingmanager
- Leander Hansen, ledenwerver en communicatiemedewerker

1.2 Vrijwilligersbeleid

In de uitvoering van hun taken worden de medewerkers van de Sophia-Vereeniging bijgestaan door circa honderd vrijwilligers. Zij gaven in 2013 les over een veilige en respectvolle omgang met honden aan kinderen bij het Sophia SnuffelCollege, ze hielpen verwilderde zwervkatten onder de vlag van de Sophia KattenBond en zij gaven adviezen over de aanschaf en verzorging van katten, honden, konijnen en knaagdieren bij de Sophia DierenSpreekuren. Zonder vrijwilligers kunnen deze activiteiten niet worden uitgevoerd. Ook de bestuursleden en leden van de ledenraad verrichten hun werk op vrijwillige basis.

Omdat hun werkzaamheden inhoudelijke kennis en vaak ook ervaring vereisen, toetst de Sophia-Vereeniging de deskundigheid van vrijwilligers. Zo wordt de kwaliteit van de activiteiten gewaarborgd. Voor alle vrijwilligers geldt dat zij de missie van de Sophia-Vereeniging onderschrijven. Zij ontvangen een vergoeding voor daadwerkelijk gemaakte onkosten.

Sophia SnuffelCollege

Tot het Sophia SnuffelCollege mag toegetreten worden na het succesvol doorstaan van de Sophia SnuffelCollege Hondengedragstest, die uitwijst of de vrijwilliger een geschikte hond heeft. Ook dient de vrijwilliger met de hond gehoorzaamheidscursussen gevolgd te hebben bij hondenscholen. Tijdens een verplichte workshop Lesgeven wordt vervolgens bekeken of de vrijwilliger geschikt is om voor een klas met jonge kinderen te staan. Over de dagelijkse gang van zaken wordt gecommuniceerd via de digitale nieuwsbrieven Sophia SnuffelNieuws en Sophia SnuffelPost. De projectleider van het Sophia SnuffelCollege is verantwoordelijk voor de uitvoering van alle activiteiten voor vrijwilligers en treedt op als contactpersoon.

Sophia KattenBond

De vrijwilligers van de Sophia KattenBond waren in 2013 actief voor de werkgroep in Zeeuws-Vlaanderen, waar zij de groei van de enorme populatie verwilderde zwervkatten bestrijden. Het vangen, castreren en terugplaatsen van de dieren vereist specifieke kennis en ervaring, die bij de werkgroep in ruime mate aanwezig is. Alle werkgroepleden onderschrijven de uitgangspunten van een gedragscode en werken conform de protocollen van de Sophia-Vereeniging. De projectleider van de Sophia KattenBond trad op als contactpersoon en controleerde de uitvoering van het beleid. De directie en de accountant van de Sophia-

Vereeniging toetsen de financiële huishouding van de Sophia KattenBond Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen.

Sophia DierenSpreekuren

De vrijwilligers van de Sophia DierenSpreekuren worden zorgvuldig geselecteerd en zijn op professioneel niveau actief als gedragsdeskundige voor honden, katten, konijnen en knaagdieren. Zij worden begeleid door de projectleider van de Sophia DierenSpreekuren, die de kwaliteit van hun adviezen toetst, de promotie verzorgt en optreedt als aanspreekpunt.

Bestuur en ledenraad

Ook bestuurs- en ledenraadsleden voeren hun taken uit zonder daarvoor een vergoeding te ontvangen. Zij worden geselecteerd op basis van specifieke expertise, bijvoorbeeld op het gebied van diergeneeskunde of marketing/communicatie. Vacatures worden geplaatst op de website en in het verenigingsblad *Dierenhulp* en verspreid binnen het netwerk van de organisatie. In 2013 werd er bovendien geadverteerd op de websites Fondsen.org, Jobbird.com en Vrijwilligersnetwerk.nu.

Per vacature wordt beschreven aan welke eisen de kandidaten moeten voldoen. Wie in aanmerking wil komen, wordt uitgenodigd voor een kennismakingsgesprek, waarna een voordracht tijdens de Algemene Ledenvergadering tot de mogelijkheden behoort. Bestuurs- en ledenraadsleden worden geworven en benoemd door het zittende bestuur en de zittende ledenraad, voor een periode van vier jaar. Hierna zijn zij nog tweemaal herbenoembaar.

1.3 Financiën

De Sophia-Vereeniging verkeert in de bijzondere positie dat zij in de laatste decennia veel inkomsten uit nalatenschappen mocht ontvangen. Zij is haar erflaters hiervoor zeer dankbaar!

Lastig in deze situatie is dat inkomsten uit nalatenschappen niet planbaar zijn. Met een voortschrijdend vijfjaarlijks gemiddelde van € 159.000,- per jaar is een bedrag van € 125.000,- aan verwachte inkomsten op de begroting reëel, maar tevens risicovol. Een jaar zonder nalatenschappen leidt in zo'n geval tot een fors tekort, waardoor een extra bedrag onttrokken moet worden aan het vermogen. Het is dan ook van belang dat de organisatie prioriteit geeft aan het werven van alternatieve en structurele inkomsten.

Inkomsten en uitgaven

De inkomsten in 2013 bestonden uit contributies, giften en donaties, sponsorgelden, nalatenschappen, rendement uit het vermogen en de opbrengst van de verhuur van een verdieping van het pand van de vereniging aan de Nieuwezijds Voorburgwal in Amsterdam. De uitgaven bestonden onder andere uit salarissen en kosten voor activiteiten gericht op de doelstelling, huisvesting, communicatie en organisatie. De bedragen zijn terug te vinden in de Jaarrekening 2013.

Beleggingsportefeuille

De beleggingsportefeuille van de Sophia-Vereeniging heeft als doelstelling het vermogen van de vereniging op de lange termijn welvaartsvast te behouden en tegelijkertijd ruimte te bieden aan een volwaardig uitgavenbeleid. In de begroting wordt uitgegaan van een rendement van

4% op het vermogen aan het einde van het boekjaar. Uitgaande van deze doelstellingen heeft de Sophia-Vereeniging een defensief profiel. Als criterium wordt verder gehanteerd dat alleen belegd wordt in fondsen die ethisch niet conflicteren met de doelstellingen van de vereniging.

Kosten bestuur en directie

Bestuurs- en ledenraadsleden kunnen voor daadwerkelijk gemaakte onkosten in verband met het uitoefenen van hun functie een vergoeding krijgen. Meestal maakt men van deze mogelijkheid geen gebruik. Bij avondvergaderingen wordt een simpele maaltijd aangeboden. In 2013 werd het bureau Cadre ingehuurd om het bestuur te begeleiden in het maken van strategische en organisatorische keuzes.

De directeur is een betaald medewerker in dienst van de vereniging. Op 1 september vond een wisseling van de wacht plaats, waarbij Steffie van Horck als opvolger van Helma van de Vondevoort aantrad. Het jaarsalaris in 2013 bedroeg € 45.635,- bruto in totaal. Daarnaast ontvangt de directeur vakantiegeld, een pensioenregeling en een vergoeding voor daadwerkelijk gemaakte onkosten, zoals toegelicht in paragraaf 5.5 van de Jaarrekening 2013. Overuren worden niet vergoed of gecompenseerd.

1.4 Verantwoordingsverklaring 2013

In het keurmerk van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF) is vastgelegd dat het bestuur jaarlijks een verantwoordingsverklaring opstelt. In de verantwoordingsverklaring legt het bestuur verantwoording af over de principes van goed bestuur:

1. onderscheid de functies toezicht houden, besturen en uitvoeren;
2. optimaliseer de effectiviteit en efficiëncy van bestedingen;
3. optimaliseer de omgang met belanghebbenden.

De principes van goed bestuur zijn geïmplementeerd in de organisatie van de Sophia-Vereeniging en verwerkt in het jaarverslag en de jaarplanning. Ook hebben alle bestuursleden Bijlage 12 (inzake onafhankelijkheid) ondertekend en daarmee formeel de principes onderschreven.

1. Onderscheid toezicht houden, besturen en uitvoeren

De bestaande verdeling van rollen en taken is vastgelegd in de statuten van de Sophia-Vereeniging en in het directiestatuut. Deze zijn opgesteld conform de eisen van het CBF.

De Algemene Ledenvergadering (ALV) controleert – Tijdens de ALV in het voorjaar legt het bestuur verantwoording af. Stemrecht hebben alle leden van de Sophia-Vereeniging die aanwezig zijn. Jaarstukken zijn van tevoren op te vragen. De ALV keurt het jaarverslag en de jaarrekening goed, verleent het bestuur decharge over het gevoerde beleid en adviseert over het jaarplan en de begroting van het lopende jaar.

Het bestuur bestuurt – De directeur legt het bestuur jaarlijks een (meerjaren-)plan en een (meerjaren-) begroting voor, waarna (eventueel met aanpassingen) goedkeuring volgt en de stukken officieel worden vastgesteld. Iedere bestuursvergadering rapporteert de directeur over de voortgang en de hieraan bestede middelen, alsook over de belangrijkste inhoudelijke, fi-

nanciële en personele zaken. De uitgaven en inkomsten van de organisatie zijn vastgelegd in kwartaalrapportages, opgesteld door een accountant. Op basis hiervan kan het bestuur eventueel bijsturen. Na afloop van het jaar stelt het bestuur het jaarverslag en de jaarrekening op en stelt deze in concept vast. Voorafgaand aan het vaststellen van de jaarrekening door de ALV informeert de accountant het bestuur over zijn bevindingen.

De organisatie (onder leiding van de directeur) voert uit – De directeur heeft de dagelijkse leiding over de organisatie. Hij/zij bereidt voorstellen voor het bestuur voor, voert besluiten uit en legt verantwoording af aan het bestuur over de bereikte resultaten en de daarvoor gebruikte middelen. Hij/zij delegeert taken aan medewerkers, die wekelijks verslag uitbrengen van hun vorderingen.

2. Effectiviteit en efficiëntcy van bestedingen

Het meerjarenbeleidsplan (drie jaar) geeft de beleidsrichting aan. Per jaar worden jaarplannen gemaakt, waarin prioriteiten voor dat jaar staan aangegeven. Over de voortgang van de hoofdpunten wordt wekelijks door de verantwoordelijke projectleiders gerapporteerd aan de directie en/of de verantwoordelijke senior. Iedere bestuursvergadering legt de directeur hierover verantwoording af. Rapportage aan het bestuur over actuele zaken vindt plaats in de vorm van tussentijdse notities bij iedere bestuursvergadering.

3. Omgang met belanghebbenden

Belanghebbenden met wie de Sophia-Vereeniging haar werk doet:

Dierenwelzijnsorganisaties, met wie de Sophia-Vereeniging overlegt over gezamenlijke belangen in de Dierencoalitie.

Dierenopvangcentra, voor wie de Sophia-Vereeniging gelden inzamelt. Bij de kennismaking reist de verantwoordelijke projectleider persoonlijk af naar de locatie. Aanvullend worden jaarstukken en referenties opgevraagd. Per 2014 worden dergelijke samenwerkingsverbanden niet meer aangegaan.

Leden, die worden geïnformeerd over campagnes, acties, plannen en resultaten. Zij ontvangen naar behoefte het blad *Dierenhulp*, de digitale nieuwsbrief *Sophi@-Nieuws* en het jaarverslag. Leden kunnen invloed uitoefenen op de ALV. De Sophia-Vereeniging is per e-mail en telefoon vijf dagen per week bereikbaar.

Zo'n honderd mensen zetten zich op vrijwillige basis in voor de Sophia-Vereeniging. Op kantoor, maar in 2013 vooral bij de Sophia KattenBond (vangen en castreren van verwilderde katten), het Sophia SnuffelCollege (met de hond basisscholen bezoeken) en bij de Sophia DierenSpreekuren (beantwoorden van vragen over huisdieren). Voor de vrijwilligers worden bijscholingsdagen georganiseerd en periodiek een gezamenlijk uitje. Er wordt gecommuniceerd via nieuwsbrieven of via persoonlijke gesprekken met de verantwoordelijke projectleiders.

Verder is er met name veel contact met (potentiële) huisdiereigenaren. De website trok het afgelopen jaar ruim een half miljoen unieke bezoekers. Ook via de sociale media bereikt de Sophia-Vereeniging jaarlijks duizenden belangstellenden. Het digitale Sophi@-Nieuws kent een bereik van circa 35.000.

Klachten of suggesties kunnen via de website, schriftelijk, per e-mail of telefonisch worden ingediend. Met klachten wordt omgegaan volgens een klachtenprotocol. Tijdens campagnes wordt een e-mailadres en een telefoonnummer gecommuniceerd, zodat de organisatie bereikbaar is voor klachten en suggesties.

1.5 Communicatie

Met haar achterban communiceert de Sophia-Vereeniging via het kwartaalblad *Dierenhulp*, de digitale nieuwsbrief Sophi@-Nieuws en de sociale media.

Dierenhulp

Ieder kwartaal verschijnt het blad *Dierenhulp*, waarin leden van de Sophia-Vereeniging kunnen lezen over de activiteiten van de vereniging. Ook de financiële verslaglegging wordt jaarlijks in het blad opgenomen, evenals een korte samenvatting van het jaarverslag. Op die manier zijn de leden volledig op de hoogte van zowel de financiële als de inhoudelijke resultaten.

Sophi@-Nieuws

Eens per maand wordt een digitale nieuwsbrief verspreid onder degenen die zich hiervoor hebben aangemeld. Het doel is om lezers op de hoogte te brengen van en te betrekken bij de activiteiten van de Sophia-Vereeniging en zo hun binding en loyaliteit met de organisatie te vergroten. Het Sophi@-Nieuws wordt bovendien ingezet voor de communicatiedoelstellingen van alle activiteiten.

Sociale media

Via de sociale media Facebook, Twitter, YouTube en LinkedIn verspreidt de Sophia-Vereeniging huisdierennieuws en informatie over haar activiteiten. Deze vorm van communicatie is interactief, waarbij belangstellenden worden uitgenodigd om hun mening te geven, deel te nemen aan enquêtes, petities, et cetera en voorlichtende boodschappen over huisdieren te verspreiden.

1.6 Pand

Het kantoor van de Sophia-Vereeniging bevindt zich aan de Nieuwezijds Voorburgwal in Amsterdam. Het pand is in eigen bezit en beheer. De benedenverdieping wordt verhuurd aan een reisbureau voor ruim € 23.000,- op jaarbasis.

De medewerkers van de vereniging hielden in 2013 kantoor op de eerste en tweede etage, waar ook bestuurs- en ledenraadsvergaderingen plaatsvonden. Per 1 januari 2014 bezet de Sophia-Vereeniging de tweede en derde etage, om ook de eerste etage te kunnen verhuren en extra inkomsten te genereren. De Sophia-Vereeniging biedt ook wel, op verzoek, andere dierenbeschermingsorganisaties en de Dierencoalitie de mogelijkheid om in het pand te vergaderen.

1.7 Omgevingsanalyse

De Sophia-Vereeniging is niet de enige organisatie die zich bezighoudt met huisdierenwelzijn. Ook de Dierenbescherming zet zich in voor het welzijn van huisdieren en het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren (LICG) biedt informatie aan mensen die een huisdier hebben of willen aanschaffen. De Hondenbescherming richt zich op hondeneigenaren.

Dierenbescherming

Het grootste verschil met de Sophia-Vereeniging is dat de Dierenbescherming een algemene organisatie is, die haar aandacht verdeelt over vele verschillende diergroepen zoals proefdieren, landbouwdieren en wilde dieren. Ook de wijze waarop de Dierenbescherming opereert is anders, vanwege de grootte van de organisatie, de hoeveelheid medewerkers, de afdelingen in het land en de koppeling met de asielen, de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming en de dierenambulances. De Sophia-Vereeniging kiest juist een persoonlijke, preventieve benadering en is via korte lijnen mensen en dieren van dienst.

Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren

Het LICG is een koepelorganisatie waarin onder andere het ministerie van Economische Zaken, de Dierenbescherming, de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde en Dibevo, de belangenorganisatie voor ondernemers in de gehele huisdierenbranche, participeren. Het LICG en de Sophia-Vereeniging geven beide voorlichting over huisdieren. Door de deelname van de overheid is het LICG echter beperkt in haar uitingen, die niet strijdig mogen zijn met het rijksoverheidsbeleid. Aan lobby doet het LICG niet. Bovendien behartigt het LICG niet alleen de belangen van de dieren, maar ook die van de kopers, verkopers en houders van huisdieren.

Hondenbescherming

De Hondenbescherming is met haar activiteiten gericht op voorlichting, noodhulp en lobby vergelijkbaar met de Sophia-Vereeniging, maar richt zich enkel op hondenwelzijn. Waar mogelijk wordt gezamenlijk opgetrokken, bijvoorbeeld middels samenwerking in de Dieren-coalitie.

Het volgende hoofdstuk schetst de situatie van huisdieren in Nederland en duidt het belang van de Sophia-Vereeniging als dierenbeschermingsorganisatie.

2. Huisdieren in Nederland

Huisdierenleed wordt vooral veroorzaakt door een slechte of ondeskundige verzorging, zowel wat voeding en huisvesting betreft als qua interactie tussen mens en dier en dieren onderling. Daarnaast is het een groot probleem dat honderdduizenden ongewenste dieren als zwerver op straat of in het asiel belanden. Op het vlak van wetgeving tenslotte ontbreekt het in Nederland aan voldoende daadwerkelijke bescherming van huisdieren.

2.1 Slechte of ondeskundige verzorging

In Nederland worden ongeveer dertig miljoen dieren als huisdier gehouden: honden (1,5 miljoen), katten (2,9 miljoen), konijnen (940.000), knaagdieren (860.000), paarden (circa 400.000), vogels (2 miljoen) en vissen (16,2 miljoen). Daarnaast worden zo'n 5 miljoen reptielen, amfibieën en andere exoten gehouden, die daarvoor niet geschikt zijn. Het is onmogelijk om de huisvesting en verzorging van deze dieren geheel af te stemmen op hun natuurlijke behoeften. Hierdoor kunnen zij hun soortspecifieke gedragsrepertoire niet uitvoeren, met welzijnsproblemen tot gevolg. Voor vogels geldt hetzelfde: uitgaande van hun vliegbehoefte is zelfs een volière een te beperkte omgeving.

Sociale verbanden

Voor de meeste dieren die in of rondom huis gehouden kunnen worden, geldt dat het soorten zijn die van nature in sociale verbanden leven en zich hebben weten aan te passen aan de leefwijze van mensen (domesticatie). Dit is nu juist wat bijvoorbeeld honden, katten en sommige knaagdiersoorten geschikt maakt als huisdier. Toch worden ook deze dieren vaak geremd in hun normale, natuurlijke gedrag. Dat kan leiden tot gedragsproblemen, stress en een vroegtijdige dood.

Leefomgeving

De leefomgeving is bepalend voor het welzijn van huisdieren, maar het is vaak moeilijk om de juiste omstandigheden te creëren. Bovendien hebben veel huisdiereigenaren te weinig kennis over de behoeften van hun dier om de juiste voorzieningen te kunnen bieden. Daarnaast weten veel mensen niet hoe ze het gedrag van een huisdier moeten interpreteren, waardoor een goede omgang met de dieren wordt belemmerd, gevaarlijke situaties kunnen ontstaan en alarmerend gedrag niet als zodanig wordt herkend.

Voorlichting

Om mensen te helpen beter met huisdieren om te gaan, geeft de Sophia-Vereeniging voorlichting over de natuurlijke behoeften, het gedrag en de verzorging van de meest gehouden dieren. Want net als alle andere dieren heeft ook een huisdier het recht zich naar zijn aard te kunnen gedragen. Dieren begrijpen is dieren beschermen: met meer kennis over wat een dier nodig heeft en hoe het zich van nature gedraagt, zal de omgang substantieel verbeteren en daarmee het dierenwelzijn.

2.2 Ongewenste huisdieren

Veel dieren gaan gebukt onder een slecht welzijn en/of een slechte gezondheid. Het bijbehorende probleemgedrag leidt er vaak toe dat de eigenaar het dier beu wordt en er vanaf wil. Of men heeft zich onvoldoende voorbereid op de komst van een dier en onderschat hoeveel tijd, ruimte en geld het kost. Spijt is het gevolg en het dier moet weg. Ook worden er vaak nestjes geboren, waarvoor vervolgens geen nieuw baasje te vinden is. In Nederland zijn dan ook honderdduizenden ongewenste huisdieren, die in het asiel of op straat belanden.

Opvang

Voor ongewenste konijnen en knaagdieren geldt dat zij veelal van baasje naar baasje doorgeschoven worden, al worden opvangadressen voor deze dieren ook steeds vaker zwaar belast. Voor een hond is het moeilijker om een nieuw thuis te vinden. De meeste ongewenste honden komen dan ook terecht in asielen. Deze zitten vaak overvol, waardoor financiële tekorten ontstaan. Hetzelfde geldt voor kattenopvangadressen, waar sommige dieren jarenlang wachten op iemand die voor hen wil zorgen.

Zwerfdieren

Valt een loslopende hond zonder baas snel op, voor katten geldt dat ze zich makkelijk onzichtbaar kunnen maken en niet meteen duidelijk is dat zo'n dier geen thuis heeft. De meeste zwervende huisdieren in Nederland zijn katten, al dan niet verwilderd. Konijnen en knaagdieren die buiten op straat belanden, overleven het meestal niet.

De Sophia-Vereeniging bekommerde zich de afgelopen jaren om ongewenste huisdieren door opvangcentra te helpen extra financiën te verkrijgen en door verwilderde katten te castreren. In haar voorlichting benadrukt de organisatie het belang van geboortebeperving: hoe leuk een nestje ook is, in asielen en opvangcentra zitten honderdduizenden dieren te wachten op een baasje. Bovendien ontmoedigt de Sophia-Vereeniging de aanschaf van huisdieren met het credo 'bezint eer ge begint'.

2.3 Dierenbeschermende wetgeving

In januari 2013 werd de Gezondheids- en Welzijnswet voor Dieren (GWWD) vervangen door een nieuwe Wet Dieren. Deze is gestoeld op het streven van de overheid zich terug te trekken en een grote 'eigen verantwoordelijkheid' aan de burger toe te kennen. De gevolgen zijn desastreuus: regelgeving die het fokken en verkopen van huisdieren aan banden legt, wordt versoepeld. Hierdoor kunnen economische belangen prevaleren boven de belangen van de dieren zelf. Bovendien zorgt het ontbreken van adequate wetgeving en opvolging daarvan ervoor dat dierenmishandeling, verwaarlozing en het doden van dieren niet of nauwelijks aangepakt kunnen worden.

Politieke lobby

Via politieke lobby komt de Sophia-Vereeniging op voor de belangen van huisdieren, ook als die niet overeenkomen met het belang van de eigenaar. Zij streeft bijvoorbeeld naar een verbod op inteelt, op het fokken met rasdieren die een ziekmakend uiterlijk hebben en op het zelf

doden van huisdieren. Ook de dieren die niet geschikt zijn om als huisdier gehouden te worden, kunnen via deze weg rekenen op de hulp van de Sophia-Vereeniging.

2.4 De Vijf O's

Met voorlichting, hulp aan zwerf- en afstandsdieren en politieke lobby komt de Sophia-Vereeniging exclusief op voor de belangen van huisdieren. Hierin is zij in Nederland uniek. De activiteiten van de Sophia-Vereeniging zijn gericht op de aanpak van de zogenaamde Vijf O's: Onwetendheid, Onnadenkendheid, Onvermogen, Onverschilligheid en Onwil, die een verkeerde omgang met huisdieren veroorzaken:

- **Onwetendheid** over wat een adequate verzorging van dieren inhoudt en over het natuurlijke gedrag van huisdieren;
- **Onnadenkendheid** bij de aanschaf van een huisdier, waardoor geen rekening gehouden wordt met de consequenties die het verzorgen van een huisdier met zich meebrengt;
- **Onvermogen** om een dier te verzorgen, bijvoorbeeld door financiële problemen, gezinsuitbreiding, gezondheidsproblemen of tijdsgebrek;
- **Onverschilligheid** over de gezondheids- en welzijnsproblemen die het gevolg zijn van een verkeerde verzorging of huisvesting van een huisdier;
- **Onwil** om een huisdier goed te behandelen: het dier wordt verwaarloosd, mishandeld of gedood.

Strategie

Met voorlichting, hulp aan zwerf- en afstandsdieren en politieke lobby richt de Sophia-Vereeniging zich op de aanpak van de Vijf O's: onwetendheid, onnadenkendheid, onvermogen, onverschilligheid en onwil, die ten grondslag liggen aan het slechte welzijn en de slechte gezondheid van veel huisdieren.

Missie

De uiteindelijke doelstelling van de Sophia-Vereeniging is een samenleving waarin huisdieren naar hun eigen aard met mensen kunnen leven. Daartoe maakt de vereniging mensen bewust van de natuurlijke behoeften van dieren en verdedigt zij hun eigen waarde, die los staat van de waarde die ze hebben voor de mens. Alleen wanneer daar rekening mee gehouden wordt bij het aanschaffen, houden, fokken en verhandelen van huisdieren, kan hen een goed welzijn geboden worden.

3. Activiteiten

De Sophia-Vereeniging beschermt huisdieren via voorlichting, hulp aan zwerf- en afstandsdieren en politieke lobby voor beschermende wetgeving. Wegens noodzakelijke bezuinigingen en de daarmee samenhangende krimp van de organisatie, komt de hulp aan zwerfdieren per 2014 te vervallen.

3.1 Voorlichting

Aan huisdieren is in of rondom huis een goed welzijn te bieden, op voorwaarde dat de eigenaar geïnformeerd is over de natuurlijke behoeften en bereid is de leefomgeving van en zijn omgang met het dier hierop in te richten. Liefde alleen is niet genoeg! In situaties waarbij onwetendheid, onnadenkendheid en onvermogen aan de basis liggen van het welzijns- of gezondheidsprobleem van het huisdier, biedt de Sophia-Vereeniging met voorlichting een oplossing. De aard van het dier en het natuurlijke gedrag staan hierbij centraal. Want hoe gedomesticeerd (sommige) huisdieren ook zijn, alle dieren lijken in hun gedrag en behoeften op hun verre voorvaderen.

Dieren begrijpen is dieren beschermen

De Sophia-Vereeniging geeft voorlichting via het Sophia SnuffelCollege, de Sophia KattenBond, de Sophia DierenSpreekuren, de cursus Sophia DierenEHBO en activiteiten om eenzaamheid bij huisdieren te bestrijden. Maar ook de website, de sociale media en externe publicaties stellen de Sophia-Vereeniging in staat om kennis over te dragen over de natuurlijke aard en de behoeften van huisdieren. Zo kan een bewustzijns- en/of gedragsverandering bij de (potentiële) huisdiereigenaar teweeg gebracht worden; ook in 2013 een streven met hoge prioriteit. Het motto: 'Dieren begrijpen is dieren beschermen'.

3.1.1 Sophia SnuffelCollege

In Nederland vinden jaarlijks 150.000 bijtincidenten plaats, vooral bij jonge kinderen. Een derde van de slachtoffers meldt zich bij de huisarts of de spoedeisende hulp. Een hondenbeet kan naast verminking een levenslang psychisch trauma veroorzaken. De hond in kwestie wordt vaak als onbetrouwbaar bestempeld en afgemaakt. Uit internationaal onderzoek is gebleken dat de kans op een hondenbeet met 86% afneemt als kinderen het gedrag van honden juist interpreteren en hun eigen handelen erop aanpassen.

Veilig contact met honden

Een veilige omgang tussen hond en kind, dat is het doel van het Sophia SnuffelCollege. Door kinderen het gedrag van honden te leren begrijpen, kunnen hondenbeten voorkomen worden en neemt angst voor honden af. Maar de invloed van het Sophia SnuffelCollege reikt verder: als kinderen op jonge leeftijd leren veilig en respectvol met dieren om te gaan en dieren te erkennen als wezens met een intrinsieke waarde, zullen ze ook op latere leeftijd beter met dieren omgaan. Verwaarlozing van dieren en dierenmishandeling worden daarmee voorkomen.

Hond in de klas

Het Sophia SnuffelCollege brengt kinderen in contact met een echte hond, die op geschiktheid getoetst is tijdens speciale testdagen. Hierin is zij al ruim twintig jaar uniek in Nederland. In drie lessen wordt aan de laagste groepen van de basisschool uitgelegd hoe het gedrag en de lichaamstaal van een hond geïnterpreteerd moeten worden. Daarna ontvangen de kinderen een SnuffelDiploma en een werkboekje met informatie voor hun ouders. Het Sophia SnuffelCollege kan elk jaar rekenen op veel media-aandacht, zodat de voorlichting verder reikt dan het klaslokaal. Op SophiaSnuffelCollege.nl kan bovendien het Sophia SnuffelSpel gespeeld worden, waarbij kinderen thuis (met hun ouders) kunnen oefenen in het veilig omgaan met honden.

Bereik

In 2013 werd met zo'n vijftig actieve vrijwilligers aan 4.700 kinderen op honderd scholen een SnuffelDiploma uitgereikt. Veel kranten berichtten over deze SnuffelColleges, met een totale oplage van ruim 1,5 miljoen. Daarnaast waren er diverse radio- en televisieprogramma's die aandacht besteedden aan het project, maar ook aan de vrijwilligers die dit jaar vijf jaar actief waren voor het Sophia SnuffelCollege. Zij werden op 26 mei feestelijk gehuldigd tot erevrijwilliger tijdens de vrijwilligersdag, met dit jaar een workshop doggydance en een cursus treibball op het programma. Ondertussen werden er volop honden getest in Groningen, Limburg, Gelderland en Noord-Holland. Van de zestien honden die slaagden voor de Sophia SnuffelCollege Hondengedragstest volgden de baasjes een workshop Lesgeven op het kantoor van de Sophia-Vereeniging. Inmiddels staan zij allemaal vol enthousiasme voor de klas om kinderen te leren hoe ze veilig en respectvol met honden en andere dieren omgaan.

Sophia SnuffelCollege in de multiculturele samenleving

In 2013 werd tevens het deelproject 'Sophia SnuffelCollege in de multiculturele samenleving' geïntroduceerd. Met name kinderen met een islamitische of hindoeïstische achtergrond blijken vaak erg bang voor honden, omdat zij minder bekend zijn met de hond als huisdier. Om hen over hun angst heen te helpen en op een positieve manier met dieren in aanraking te laten komen, werken de SnuffelVrijwilligers met aangepaste materialen en methoden op scholen waar meer dan de helft van de kinderen niet van Nederlandse afkomst is. Er is een speciale folder ontwikkeld in het Arabisch, Turks en Engels, zodat ook de ouders actief bij de lessen betrokken worden. Naar wens kan een aparte ouderles georganiseerd worden.

3.1.2 Sophia KattenBond

In Nederland zijn er veel meer katten dan dat er mensen zijn die een kat willen verzorgen. Het overschot zit in het asiel of leidt een zwervend bestaan. Als deze dieren niet gecastreerd zijn, zorgen ze voor veel nageslacht. Velen vallen ten prooi aan ziektes, lijden honger en kou of worden bejaagd. Daarnaast zijn er veel katten die het aan eten en drinken niet ontbreekt, maar die binnenshuis en zonder gezelschap onvoldoende hun natuurlijke gedrag kunnen uitoefenen. Er ontstaat stress, met als gevolg probleemgedrag. Raskatten tenslotte, lijden maar al te vaak aan ernstige erfelijke aandoeningen en kunnen door hun extreme uiterlijk niet meer normaal functioneren.

SophiaKattenBond.nl

De Sophia KattenBond geeft voorlichting over de aanschaf, verzorging en natuurlijke behoeften van katten. Zij benadrukt dat een kat niet zo'n makkelijk dier is om te houden als veel mensen denken: om een kat goed te kunnen verzorgen, is kennis over zijn natuurlijke aard essentieel. Op SophiaKattenBond.nl geeft de Sophia KattenBond informatie over het natuurlijke gedrag van katten, hun verzorging, de huisvesting en de aanschaf. Via Google vonden ook in 2013 tienduizenden belangstellenden hun weg naar de online kattenpagina's.

Vroegtijdige castratie

Om het aanbod van en de vraag naar katten met elkaar in overeenstemming te brengen, is castratie de enige effectieve methode. Enkel als er minder kittens geboren worden, neemt het overschot aan katten af. Volwassen asielkatten worden dan ook vrijwel altijd onvruchtbaar gemaakt en ook particulieren laten hun kat vaak castreren. Wat veel mensen echter niet weten, is dat katten al op heel jonge leeftijd vruchtbaar kunnen zijn. De Sophia KattenBond benadrukt daarom het belang van vroegtijdige castratie.

Raskatten

Met betrekking tot de problemen van raskatten voert de Sophia-Vereeniging politieke lobby voor beschermende wetgeving. Daarbij benadrukt zij dat raskatten kampen met erfelijke gebreken en dat zij, net als rashonden, vaak gebukt gaan onder een uiterlijk dat zo extreem is dat het ten koste gaat van gezondheid en welzijn: verkorte schedels die ademhalingsstoornissen, geboortestagnatie en gebitsproblemen veroorzaken, te korte pootjes waardoor de kat niet meer kan springen, vachtproblemen, openblijvende fontanellen. De vele raskatten die via inteelt gefokt worden, zijn vaak zwak en snel ziek. Bovendien is hun vruchtbaarheid verminderd en worden veel jongen dood geboren. De Sophia-Vereeniging streeft naar een verbod op inteelt en op het fokken op extreme uiterlijke kenmerken.

Week van het Kitten

In het voorjaar organiseerde de Sophia KattenBond de Week van het Kitten. Met de slogan 'Een schatje van een katje... maar de kater komt later!' werd de boodschap uitgedragen dat de wettelijke leeftijd waarop katjes het nest mogen verlaten veel te laag is. Wanneer een kitten al met zeven weken bij de moeder wordt weggehaald, is de kans groot dat er probleemgedrag ontstaat op latere leeftijd. Gedurende de rest van het kittenseizoen gaf de Sophia KattenBond voorlichting via de sociale media en op Marktplaats.nl, waarbij potentiële kopers en aanbieders van jonge katjes een e-mail ontvingen met relevante informatie.

Zwerf- en afstandskatten

Goed geïnformeerde katteneigenaren spelen beter in op de natuurlijke behoeften van hun kat, waardoor er minder problemen ontstaan en de kans afneemt dat het dier weg moet. Maar naast voorlichting gaf de Sophia KattenBond in 2013 ook directe hulp aan zwervende katten. Met geldinzamelingsacties ondersteunde zij opvangcentra in heel Nederland en in Zeeuws-Vlaanderen is een eigen werkgroep actief die verwilderde katten vangt, castrereert en terugplaatst. Hierover meer in paragraaf 3.2, over hulp aan zwerf- en afstandsdieren.

Per 2014 zal de naam 'Sophia KattenBond' komen te vervallen. De activiteiten voor een beter kattenwelzijn vallen dan onder de eigen naam 'Sophia-Vereeniging'.

3.1.3 Sophia DierenSpreekuren

Veel mensen realiseren zich onvoldoende hoeveel tijd, energie, ruimte en geld een huisdier kost en schaffen het dier impulsief aan. Het gevolg is dat het dier tegenvalt, het baasje spijt krijgt van de aanschaf en het dier naar een opvangcentrum brengt of op straat zet. Andere huisdieren zijn veroordeeld tot een leven waarin de verzorging niet is afgestemd op hun natuurlijke behoeften, waardoor hun welzijn (ernstig) wordt aangetast.

Vragen over huisdieren

Bij de Sophia DierenSpreekuren op Sophia-Vereeniging.nl kunnen dagelijks vragen gesteld worden aan deskundigen op het gebied van honden, katten, konijnen en knaagdieren. Huisdiereigenaren die problemen ervaren, worden voorzien van advies en informatie zodat zij beter met hun dier omgaan. Mensen die een dier willen aanschaffen, worden gewezen op de vereiste investering in tijd, geld, ruimte en energie, zodat een weloverwogen besluit genomen wordt. In 2013 stelden ruim 2.100 mensen een vraag over hun huisdier aan een van de gedragsdeskundigen. Een veelvoud daarvan nam de informatie over huisdieren passief tot zich via de website.

HondenSpreekuur

Bij het HondenSpreekuur biedt hondengedragsdeskundige Flora van Dijk onder andere informatie over het natuurlijke gedrag en de sociale behoeften van honden, hun opvoeding en angst voor honden. Door mensen te helpen bij de verzorging van hun hond, wordt voorkomen dat kleine problemen uit de hand lopen en honden naar het asiel gebracht worden of een onprettig leven leiden.

KattenSpreekuur

Bij het KattenSpreekuur beantwoordt kattengedragsdeskundige Marcellina Stolting vragen over het gedrag, de aanschaf en de verzorging van katten. Waar moeten mensen op letten als zij een kat uit het asiel halen? Wat zijn de oplossingen voor probleemgedrag? Hoe kom je tegemoet aan de natuurlijke behoeften van een kat? En is een raskat een verstandige keuze?

KonijnenSpreekuur en KnaagdierenSpreekuur

Het houden van konijnen en knaagdieren is lang niet zo makkelijk als het lijkt. Uit onwetendheid gaat er veel mis, met grote welzijnsproblemen voor de dieren tot gevolg. Opvallend is dat de meest schrijnende gevallen van dierenleed hier opduiken: bij de spreekuren stelt men vragen over hamsters die al dagen niet meer eten, een cavia wordt met een gebroken poot aan zijn lot overgelaten, een konijn met infecties moet het doen met een zalfje van de apotheek. Juist voor konijnen en knaagdieren vinden eigenaren het vaak te belastend om de kosten voor een dierenarts te betalen. Uiteraard wordt in zulke gevallen gehamerd op het belang van een medische behandeling, door konijnendeskundige Veronica Janssen en Yvonne Stroomer, specialist op het gebied van knaagdieren.

3.1.4 Huisdieren in nood

Ongelukken bij huisdieren zijn aan de orde van de dag. Natuurlijk is een bezoek aan de dierenarts in zo 'n geval noodzakelijk. Maar ook is het belangrijk dat de huisdierbezitter zelf goede spoedeisende hulp kan bieden. Het handboek Sophia DierenEHBO helpt hierbij. Meldingen van huisdieren in nood kunnen worden doorgegeven via het Meldpunt Dierenmishandeling op Sophia-Vereeniging.nl. Wie thuis zijn dier wil beschermen, plakt de Sophia NoodSticker op de voordeur.

Sophia DierenEHBO

Al sinds 1929 organiseert de Sophia-Vereeniging een cursus Sophia DierenEHBO. Van origine was het een praktijkgerichte cursus, met workshops op het kantoor. Langzaam is de cursus omgebouwd naar een thuisstudie. Cursisten kunnen het handboek Sophia DierenEHBO zelfstandig bestuderen en op kantoor examen komen doen.

In 2013 werden meer dan 400 boeken verspreid, waarvan 323 stuks als welkomstgeschenk werden toegestuurd aan nieuwe leden. Hiermee poogt de organisatie de groei van haar achterban te stimuleren en voorlichting te geven over de medische verzorging van huisdieren. Eigen leden mochten het boek met korting bestellen, andere mensen betaalden € 35,-.

Meldpunt Dierenmishandeling

Ook in 2013 kwamen meldingen van dieren in nood veelvuldig binnen bij het Meldpunt Dierenmishandeling op Sophia-Vereeniging.nl. In de meeste gevallen kon de Sophia-Vereeniging een helpende hand bieden of doorverwijzen naar de juiste instantie, zodat de dieren in kwestie adequaat geholpen werden.

Sophia NoodSticker

Wanneer er in een woning brand uitbreekt, er is ingebroken of er een ongeval heeft plaatsgevonden, kunnen mensen rekenen op hulpdiensten. Huisdieren worden echter vaak aan hun lot overgelaten. De Sophia-Vereeniging ontwikkelde daarom de Sophia NoodSticker voor op de voordeur. Daarmee kunnen brandweer, politie en ambulance gewezen worden op de aanwezigheid van huisdieren, zodat ook zij worden geholpen in noodsituaties. In 2013 werd de Sophia NoodSticker 686 keer voor € 1,50 besteld via de website. Voor leden van de Sophia-Vereeniging is de sticker gratis.

3.1.5 Eenzaamheid bij huisdieren

De meeste huisdieren zijn van nature groepsdieren, voor wie alleen voedsel en huisvesting onvoldoende zijn om een gezonde leefomgeving te creëren. Individueel houden en te weinig kwalitatieve aandacht is voor hen een bron van ongerief, met name voor diersoorten die oorspronkelijk in groepen leven als bescherming tegen roofdieren. Zij voelen zich onveilig en door een gebrek aan sociale prikkels ervaren ze verveling. Contact met soortgenoten is wat deze dieren nodig hebben. Andersom kan het geforceerd bij elkaar zetten van solitair ingestelde dieren ook tot stress leiden. Hoe de problemen zich uiten, verschilt sterk per diersoort.

Sociale verwaarlozing

Sociale verwaarlozing blijft gemakkelijk onopgemerkt. Enerzijds doordat het binnenshuis plaatsvindt, anderzijds omdat het niet erg zichtbaar hoeft te zijn. Een cavia in zijn eentje in een ruim, schoon verblijf met allerlei soorten voer en speeltjes geeft niet direct de indruk veel te missen, terwijl het dier ernstig in zijn welzijn wordt aangetast. Het probleem kan worden aangepakt via voorlichting: door huisdiereigenaren te informeren over de sociale behoeften van hun dier, vindt bewustwording plaats en wordt sociale verwaarlozing eerder her- en erkend. Op haar website geeft de Sophia-Vereeniging uitgebreide informatie over de behoefte van huisdieren aan interactie met soortgenoten. Ook bij de Sophia DierenSpreekuren wordt volop aandacht besteed aan dit onderwerp.

Publiekscampagnes

Naast voorlichting via haar reguliere kanalen, bracht de Sophia-Vereeniging de afgelopen periode elk jaar een ander huisdier voor het voetlicht met een publiekscampagne. In 2009 waren dat de honden, 2010 stond in het teken van paarden, in 2011 werd een radiospotje uitgezonden op Kinderradio.fm over het belang van gezelschap voor konijnen. In 2012 konden kinderen deelnemen aan de Sophia KonijnenQuiz, waarbij zij werden voorgelicht over de verzorging en de sociale behoeften van deze dieren. Het afgelopen jaar stimuleerde de vereniging hondeneigenaren om meer kwalitatieve tijd door te brengen met hun huisdier, onder meer door gratis de Sophia HondenFrisbee te verstrekken.

3.1.6 Externe media

Voorlichting geeft de Sophia-Vereeniging enerzijds via gratis publiciteit (persberichten, opiniestukken, ingezonden brieven, de website en sociale media als Facebook en Twitter), anderzijds via betaalde advertenties, bannering en commercials op radio en televisie.

Persberichten, opiniestukken, ingezonden brieven

Journalistieke aandacht in de geschreven pers, op televisie, de radio en het internet is het meest efficiënte middel om informatie te verspreiden. Middels persberichten, opiniestukken en ingezonden brieven profileert de Sophia-Vereeniging zich als autoriteit op het gebied van huisdieren. Met het opzetten van betaalde publiciteit is de Sophia-Vereeniging terughoudend. Adverteren is duur en de effectiviteit van een advertentie, commercial of banner is beperkt. In totaal werd in 2013 bijna 300 keer bericht over de Sophia-Vereeniging, zowel landelijk als regionaal, op radio, televisie, het internet en in de geschreven pers.

Website

Aanvullend op de media-aandacht geeft de Sophia-Vereeniging voorlichting via haar website. Deze wordt op continue basis geoptimaliseerd en aangepast aan de eisen van zoekmachine-marketing. Daardoor komt de Google Grant van \$ 40.000,- per maand aan gratis online advertenties geheel ten goede aan de voorlichtende doelstelling van de organisatie. De website trok in 2013 een half miljoen bezoekers. In 2014 is het doel dit aantal vast te houden en de bezoekers nog beter te voorzien in hun informatiebehoefte.

Sociale media

Ook via de sociale media bereikt de Sophia-Vereeniging dagelijks duizenden belangstellenden. Dit gebeurt door middel van berichten, forumdiscussies, enquêtes en blogs, waarbij de organisatie haar belangrijkste boodschappen uitdraagt. Als beheerder en medebeheerder van verschillende sociale netwerkgroepen op Facebook (4.575 leden), Twitter (2.339 volgers), YouTube (22.266 videoweergaven) en LinkedIn (896 leden) heeft de Sophia-Vereeniging een groot bereik om haar communicatiedoelstellingen te verwezenlijken op het gebied van voorlichting en participatie bij campagnes zoals de Week van het Kitten en Wie is de Winner, die bijna 13.000 steunbetuigingen opleverde.

3.2 Hulp aan zwurf- en afstandsdieren

Voor ongewenste honden, konijnen en knaagdieren geldt dat zij veelal van baasje naar baasje doorgeschoven worden of in het asiel terecht komen. Via voorlichting bestrijdt de Sophia-Vereeniging het impulsief aanschaffen van dieren, die vaak net zo gemakkelijk weer worden afgestaan. Veel katten komen op eenzelfde manier in een opvang terecht, maar ook de straat is vaak hun lot. Zo leiden tienduizenden katten een zwervend bestaan. Aan hen besteedde de Sophia-Vereeniging de afgelopen jaren extra aandacht.

Verwilderde katten

Op straat of in de buitengebieden leven tienduizenden katten een zwervend bestaan, op zoek naar voedsel en een warm plekje om te slapen. Vaak zijn deze dieren niet gecastreerd, waardoor ze voor veel nageslacht zorgen. Deze nakomelingen zijn ‘verwilderde katten’: in vrijheid geboren, niet aan mensen gewend en ook niet te benaderen. Zo bestaan er grote populaties verwilderde katten, die overgeleverd zijn aan hongersnood, kou en ziektes. Een speciale werkgroep van de Sophia KattenBond in Zeeuws-Vlaanderen zet zich voor hen in.

Zwerfkatten

Katten die zijn weggelopen of het huis zijn uitgezet, kunnen meestal worden gevangen en herplaatst via asielen. Maar de opvang, het medisch onderzoek, de eventuele castratie en de tijdelijke huisvesting en verzorging kosten veel geld. De overheid draagt nauwelijks bij in de kosten, waardoor opvangadressen afhankelijk zijn van particuliere steun. Om de financiële nood wat te verlichten, organiseerde de Sophia KattenBond KattenActies voor deze organisaties.

3.2.1 KattenActies

Het is moeilijk te zeggen hoeveel ongewenste katten er precies zijn in Nederland. Wel is bekend dat er jaarlijks meer dan 100.000 zwurf- en afstandsdieren in een opvang terecht komen en dat hun aantal almaar blijft groeien. Dat levert overvolle asielen op, die kampen met een gebrek aan financiële middelen en daardoor niet de zorg kunnen bieden die nodig is.

Collecte en sms-actie

Een collecte is een goed middel om extra gelden in te zamelen. Maar omdat de meeste opvangadressen geen eigen CBF-keurmerk hebben, kan de verplichte vergunning niet worden aangevraagd. Daarom organiseerde de Sophia KattenBond de afgelopen jaren KattenActies voor de organisaties: collecteren met vrijwilligers in de regio op de vergunning van de Sophia

KattenBond, die tevens zorg draagt voor collectebussen, media-aandacht, promotiematerialen en/of een sms-actie. In 2013 werden er negen KattenActies gehouden waarbij bijna € 10.000,- werd ingezameld. Het opgehaalde bedrag is volledig ten goede gekomen aan de katten.

3.2.2 Sophia KattenBond Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen

Onder de vlag van de Sophia KattenBond is in het dunbevolkte, uitgestrekte Zeeuws-Vlaanderen de eigen Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen actief, die verwilderde zwervkatten helpt en castrereert. De situatie in deze uitgestrekte, dunbevolkte regio vol kampeergebieden is ronduit dramatisch. Campinggasten verzorgen de zwervkatten van mei tot september, net in de periode dat er veel kittens geboren worden. Hierdoor overleven bijna alle dieren hun zoogtijd. Maar als de campings dichtgaan, blijven de katten over. Sommigen worden opgevangen door een asiel, de rest verwildert en plant zich in rap tempo voort.

Trap, Neuter and Return (TNR)-methode

Om de groei van de enorme zwervkattenpopulatie een halt toe te roepen, maken de vrijwilligers van de Sophia KattenBond Werkgroep Zeeuw-Vlaanderen gebruik van de Trap, Neuter and Return (TNR)-methode: vangen, castreren en vaak weer terugplaatsen van katten. Veel zwervkatten in dit gebied zijn namelijk zo verwilderd dat ze niet meer kunnen worden geplaatst bij particulieren. Hun enige kans op een fatsoenlijk bestaan is leven in een stabiele groep van verwilderde katten. Ook het opsporen van zieke dieren en het aanbieden van extra voedsel is een belangrijk aspect van het beheren van populaties, alsook het verminderen van overlast.

Populaties

Met een budget van ongeveer € 10.000,- plus aanvullende fondsenwerving werden in 2013 190 katten gecastreerd en/of medisch behandeld door een dierenarts. Ruim twintig populaties vielen onder het beheer van de Sophia Kattenbond Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen. In verband met de keuze om de activiteiten voor zwervdieren niet meer te continueren, wordt de financiële steun van de Sophia-Vereeniging aan de werkgroep per 2014 gestopt. Het streven is dat de werkgroep haar werkzaamheden op zelfstandige voet zal continueren.

3.3 Wetgeving en politieke lobby

De Sophia-Vereeniging zette zich het afgelopen jaar wederom in voor adequate dierenbeschermingswetten en een strenge controle daarop. Het streven naar meer wettelijke bescherming voor dieren staat echter haaks op het huidige beleid, dat sinds de inwerkingtreding van de Wet dieren in 2013 uitgaat van een terugtrekkende overheid. Met minder wettelijke regels ligt de verantwoordelijkheid voor dierenwelzijn voor een groot deel bij de sector zelf, terwijl daar de economische belangen vaak prevaleren boven de belangen van de dieren.

Effectieve lobby

De Sophia-Vereeniging tracht het tij te keren door beleidsmakers te informeren, vergaderingen van de Kamercommissie bij te wonen en bewindslieden aan te schrijven. Als kleine organisatie kan de vereniging effectieve lobby voeren door, in voorbereiding op een debat of overleg, heel gericht informatie te verstrekken aan Tweede Kamerleden. Dat leidt ertoe dat de in-

formatie van de Sophia-Vereeniging door verschillende Kamerfracties wordt ingebracht tijdens het debat, waarmee de kans vergroot wordt dat haar standpunten worden overgenomen door de regering. Daarnaast draagt het publiceren van opiniestukken in de landelijke dagbladen bij aan het vergroten van het politieke draagvlak voor de standpunten van de organisatie.

Dierencoalitie

Tevens participeert de Sophia-Vereeniging actief in de Dierencoalitie, samen met 19 andere dierenwelzijnsorganisaties. De Dierencoalitie verbetert de afstemming tussen dierenbeschermingsorganisaties, zoekt overlap in standpunten en stimuleert samenwerking. De activiteiten van de Dierencoalitie betreffen voornamelijk politieke lobby, maar ook het mobiliseren van de publieke opinie behoort tot de mogelijkheden.

3.3.1 Fokken met rashonden

In 2009 startte de Sophia-Vereeniging met politieke lobby om de problemen bij het fokken van rashonden aan de kaak te stellen. Extreme uiterlijke kenmerken veroorzaken veel leed en beperken dieren in hun natuurlijke gedrag: problemen met ademen, eten en drinken door een te korte snuit, problemen bij de voortplanting door een te gedrongen bouw, problemen met voortbewegen door te korte pootjes of een te lange rug. Ook is er vaak sprake van inteelt, met erfelijke afwijkingen zoals kanker en doofheid tot gevolg.

Onderzoek naar schadelijke raskenmerken

De Sophia-Vereeniging zet zich in voor duidelijke overheidsregels voor het fokken met honden. Daaraan moet een verantwoord fokbeleid ten grondslag liggen dat niet het uiterlijk, maar het welzijn van de dieren centraal stelt. In 2012 wierp haar strijd eindelijk vruchten af, toen staatssecretaris Bleker aankondigde jaarlijks twee hondenrassen te gaan onderzoeken op veel voorkomende schadelijke raskenmerken en erfelijke gebreken, te beginnen met de Franse bulldog en de chihuahua. Zijn opvolger Dijksma breidde dit onderzoek in 2013 uit met de labrador, de Cavalier King Charles spaniël en de Perzische kat. Daarnaast bekende de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland publiekelijk schuld aan het laten ontsporen van het fokbeleid.

Wie is de Winner?

Om het onderwerp ook maatschappelijk onder de aandacht te brengen, lanceerde de Sophia-Vereeniging de campagne 'Wie is de Winner?'. Rashondentoonstellingen als de Amsterdam Winner Show stimuleren de extreme focus op het uiterlijk en gaan volledig voorbij aan het feit dat dieren daar ernstig onder lijden. De campagne kon ook in 2013 weer rekenen op veel publiciteit, onder meer in *De Telegraaf*, op radio 1, bij RTV Noord-Holland en AT5. In januari ondertekenden circa 13.000 mensen de campagnebrief aan staatssecretaris Dijksma, met het verzoek rashondenleed te stoppen via wetgeving. Daarop volgde een gesprek met de directeur Dierenwelzijn van het ministerie van Economische Zaken, waarbij de vereniging de noodzaak benadrukte om het dierenwelzijn in Nederland te waarborgen in wettelijke maatregelen die de rasdierenfokkerij aan banden leggen.

Besluit gezelschapsdieren

In juni 2013 werd door de Tweede Kamer gestemd over het Besluit gezelschapsdieren, dat als doel heeft regels te stellen voor de bedrijfsmatige handel, fok en opvang van huisdieren. Daarbij werd een motie aangenomen om het besluit ook te laten gelden voor hobbyfokkers. Dat is een mooi resultaat: eindelijk is het fokken van huisdieren sectorbreed aan strengere regels gebonden. De strijd is echter niet gestreden zo lang het Besluit gezelschapsdieren geen expliciete maatregelen bevat die een einde maken aan het fokken op uiterlijk, ten koste van de gezondheid van dieren. De rashondenproblematiek blijft dan ook speerpunt in 2014, waarbij verschillende (actuele) elementen worden uitgelicht en beleidsmakers worden aangespoord om de erkenning van de problemen om te zetten in daden. Tevens zal de Sophia-Vereeniging haar verworven status als serieuze gesprekspartner aanwenden om ook de welzijnsproblemen van andere rasdieren voor het voetlicht te brengen.

3.3.2 Positieflijst

Veel dieren die in Nederland als huisdier gehouden worden, lijden ernstig omdat op geen enkele manier tegemoet gekomen kan worden aan hun natuurlijke behoeften. In juni 2013 kondigde staatssecretaris Dijkema aan dat in 2014 een positieflijst van kracht wordt. Zoogdiersoorten die niet op deze lijst genoemd worden, mogen dan niet meer gehouden en verhandeld worden.

Criteria

Om tot een positieflijst te komen, deed Wageningen University & Research centre onderzoek naar negentig zoogdiersoorten. Daarbij had de Sophia-Vereeniging een adviserende rol, waarbij zij als belangrijkste criterium hanteerde dat een dier zijn natuurlijke gedrag moet kunnen vertonen. De dieren die geschikt geacht worden om te houden, zijn onder meer honden, katten, konijnen en landbouwdieren als koeien en varkens. Toch staan er ook nog dieren op de positieflijst waar de Sophia-Vereeniging bezwaren tegen heeft zoals de kameel, de lama en het rendier, die in gevangenschap doorgaans ernstig beperkt worden in hun natuurlijke gedrag.

Invoering

De Sophia-Vereeniging streeft naar een positieflijst die zo adequaat mogelijk weergeeft welke dieren als huisdier gehouden zouden mogen worden. Daartoe voert zij ook in 2014 overleg met de verschillende betrokken partijen. Tevens neemt zij sinds juli 2013 deel aan een werkgroep van het ministerie van Economische Zaken, die adviseert over de invoering van de vastgestelde positieflijst voor zoogdieren. Onderwerpen die aan bod komen zijn onder meer de externe communicatie, de overgangstermijn en de handhaving. In 2014 zal de vereniging bovendien bijdragen aan de invoering van een positieflijst voor vogels en reptielen, die in werking treedt in 2015.

3.3.3 Doden van huisdieren

Wie een huisdier aan wil schaffen, heeft een enorme keuze doordat het aanbod veel groter is dan de vraag. Fokkers is er dan ook veel aan gelegen om zo veel mogelijk dieren aan te bieden die aan de vraag voldoen. Er zullen echter ook dieren geboren worden met een minder

populair uiterlijk. Die dieren zijn kerngezond, maar kunnen moeilijker verkocht worden. Ze worden dan vaak gedood, omdat hun hokruimte en voeding liever besteed worden aan dieren die geld opleveren. Omdat dierenartsen hier vaak niet aan willen meewerken en bovendien geld kosten, doden de fokkers deze dieren zelf.

Strafbaar

In 2009 berichtte de Sophia-Vereeniging dat er in Nederland geen wet is die het doden van huisdieren door particulieren (en dus ook fokkers) verbiedt. Dat veroorzaakte veel ophef: veel media besteedden aandacht aan de zaak. De verantwoordelijke ministers hielden de boot echter af en waren niet van plan actie te ondernemen. Na een intensief lobbytraject lukte het de Sophia-Vereeniging in 2012 om staatssecretaris Bleker ervan te overtuigen het gat in de Nederlandse wet te repareren. Wanneer het Besluit houders van dieren van kracht wordt, naar verwachting in het voorjaar van 2014, is het strafbaar om zelf een hond of een kat te doden: alleen de dierenarts mag onder bepaalde omstandigheden euthanasie toepassen bij zieke honden en katten.

Gelijke regels voor alle huisdieren

De Sophia-Vereeniging is blij met dit resultaat, maar dringt erop aan dat in de Wet dieren gelijke regels voor alle huisdieren worden opgenomen. Alleen dan kunnen ook degenen die kerngezonde vogels, vissen, konijnen en knaagdieren doden worden aangepakt. In haar externe communicatie pleit de Sophia-Vereeniging voor een verbod op het doden van huisdieren, als daartoe aanleiding is vanwege actuele gebeurtenissen. Tevens onderhoudt zij contact met de verantwoordelijke beleidsmakers en informeert hen actief, gebruik makend van het uitgebreide dossier dat inmiddels is opgebouwd over dit onderwerp.

4. Fondsenwerving

Fondsenwerving is voor de Sophia-Vereeniging van levensbelang. Om te kunnen komen tot een gezonde financiële balans, zal de organisatie niet alleen bezuinigen, maar zich ook inzetten voor groei van inkomsten. Dit streven is vertaald naar een fondsenwervende strategie die zich sinds 2009 richt op leden- en donateurwerving, aangevuld met bescheiden trajecten voor nalatenschappenwerving, sponsoring en werving via vermogensfondsen en subsidieverstrekkers.

Schaalvergroting

In 2012 en 2013 werd onderzocht of schaalvergroting voor de Sophia-Vereeniging tot de mogelijkheden behoort. De transitie van relatief kleinschalige werving naar grootschalige, meerjarige trajecten blijkt echter lastig en vereist bovendien grote investeringen met bijbehorend risico. In 2014 zullen dergelijke trajecten enkel onderzocht worden indien er extra inkomsten gegenereerd worden boven de begrote inkomsten. In dat geval zal de kennis en ervaring die is opgedaan op dit gebied worden aangewend om een optimaal renderende campagne te kunnen uitvoeren.

Kennis wordt voornamelijk vergaard door de fondsen- en ledenwervende activiteiten voortdurend te testen. Zo kan tegen zo min mogelijk kosten een zo groot mogelijk resultaat bereikt worden. Het testen vindt plaats op de volgende gebieden:

- Boodschap: hoe worden de thema's vertaald zodat de geefbereidheid wordt gestimuleerd en hoe worden incentives ingezet om geefgedrag te bevorderen?
- Doelgroep: welke criteria (waaronder inkomen, huisdierbezit, leeftijd, woonplaats) dient de Sophia-Vereeniging te hanteren om de juiste mensen te bereiken?
- Middelen: welke middelen zijn (per doelgroep) het meest effectief om in te zetten voor de doelstellingen op het gebied van leden- en fondsenwerving? Op dit gebied is het uitgangspunt dat er alleen getest wordt met middelen die hun effectiviteit reeds bewezen hebben.

4.1 Particuliere markt

4.1.1 Nieuwe leden en donateurs werven

Online werving

Tijdens campagnes, maar met name via de eigen website, de Sophia NoodSticker, de Sophia DierenSpreekuren en online activiteiten zoals een petitie of enquête worden belangstellenden betrokken bij de Sophia-Vereeniging. Een beperkt aantal wordt direct donateur/lid, anderen melden zich aan als ontvanger van de digitale nieuwsbrief Sophi@-Nieuws. De database van de Sophia-Vereeniging telt circa 35.000 'warme' adressen, die op regelmatige basis via e-mail of telefonisch benaderd worden met het verzoek om lid te worden. Dit leverde het afgelopen jaar zo'n tweehonderd leden op; streven is om in 2014 vijfhonderd leden te werven op deze wijze.

Mailing

In 2012 werd de tijd rijp geacht om op basis van de verzamelde kennis en opgedane ervaring een strategie van schaalvergroting te ontwikkelen, met name gericht op groei van de achterban. Eind november van dat jaar vond een eerste, kleine test plaats met een ledenwervende en voorlichtende mailing naar circa 10.000 kattenbezitters, tot stand gekomen in samenwerking met een extern bureau. In 2013 vond een tweede test plaats naar wederom 10.000 adressen, opgevolgd door telefonische benadering. De resultaten van de ledenwervende mailings bleken echter onvoldoende om deze vorm van schaalvergroting op een verantwoorde manier in te zetten.

Affiliates

De administratieve verwerking is tijdrovend, maar ook in 2013 verkreeg de Sophia-Vereeniging 150 leden via werfcampagnes bij de zogenaamde ‘affiliates’: externe websitebeheerders die met een banner van de Sophia-Vereeniging leden werven, waarbij voor elk geworven lid een vergoeding betaald wordt. Doelstelling is om zo ook in 2014 tweehonderd leden toe te voegen.

Telefonische werving

Sinds 2012 besteedt de Sophia-Vereeniging belopdrachten uit aan een extern bureau. Op basis van betaling per geworven lid gebruikt het belteam telefoonnummers afkomstig van sms-acties, zoals de Sophia NoodSticker en de Sophia HondenFrisbee. Op deze wijze werden het afgelopen jaar tegen een relatief laag tarief zo’n honderd nieuwe leden geworven. Met een structurele promotie van de Sophia NoodSticker en het verzamelen van telefoonnummers via petitie en andere activiteiten kan deze manier van werven ook in 2014 doorgang vinden. Het streven is om op deze wijze driehonderd leden te werven.

Peer to peer

Bij peer-to-peerwerving wordt binnen het eigen netwerk aan fondsen- of ledenwerving gedaan, zonder tussenkomst van de Sophia-Vereeniging. In 2013 deed de vereniging hiermee op bescheiden schaal ervaring op. Zo liep een groep jongens, gesponsord door familie en vrienden, een barre tocht door Schotland en doneerde het ingezamelde bedrag aan de Sophia-Vereeniging. Ook voor het Sophia SnuffelCollege werden sponsorlopen georganiseerd, bijvoorbeeld door scholen. Naast het verkrijgen van een donatie is het verzamelen van contactgegevens een doelstelling, om in te zetten voor ledenwerving.

Welkomstgeschenk

In 2013 werd aan alle nieuwe leden als welkomstgeschenk het handboek Sophia DierenEHBO aangeboden, zodat de geefimpuls op uiterst diervriendelijke wijze gestimuleerd wordt. Op die manier zijn het afgelopen jaar 323 boeken verstuurd.

4.1.2 Werving via eigen leden en donateurs

Huidige leden worden gestimuleerd om de verenigingsactiviteiten te ondersteunen met een extra donatie, via een acceptgiro bij *Dierenhulp* en via een oproep in het blad om een sponsoractie te organiseren. Daarnaast werd in 2013 een aparte brief aan de leden gestuurd met het verzoek een financiële bijdrage te leveren aan de activiteiten. Als dank voor hun betrokken-

heid en om hun loyaliteit te versterken, wordt aan de leden regelmatig een diervriendelijke aanbieding gedaan. Met name het handboek *Sophia DierenEHBO* en de *Sophia NoodSticker* bleken populair, maar ook aanbiedingen van interessante films en boeken in *Dierenhulp* leverden positieve reacties op. Tevens werd leden in april en oktober de mogelijkheid geboden om gratis het examen *Sophia DierenEHBO* af te leggen.

Nalatenschappen

In 2013 is via *Dierenhulp* en op de website op gepaste wijze gecommuniceerd over de mogelijkheid om aan de Sophia-Vereeniging een erfenis of legaat na te laten. In 2014 wordt een informatieve folder ontwikkeld.

4.2 Institutionele markt

Werftrajecten gericht op de institutionele markt maken sinds 2009 onderdeel uit van de fondsenwerving van de Sophia-Vereeniging. Er werd bijvoorbeeld samengewerkt met biologische diervoeders en een belbedrijf en via vermogensfondsen werden onder meer voor het Sophia SnuffelCollege donaties verkregen. Het streven is om minder incidenteel en meer structureel bijdragen voor activiteiten te genereren via sponsoring door vermogensfondsen of subsidiëring door overheden.

Sponsors

In 2012/2013 is samen met het bureau Leenaers Verloop een sponsorstrategie onderzocht. Daarbij bleek het lastig om structurele sponsorinkomsten te verkrijgen, zeker in tijden van economische crisis. Diervriendelijke bedrijven zijn meestal niet kapitaalkrchtig en bovendien drukken de vereiste tegenprestaties een commercieel stempel op het contact met de achterban en de (inhoudelijke) onafhankelijkheid van de Sophia-Vereeniging. De vereiste tijdsinvestering van de fondsenwerfer en de communicatiemedewerkers is bovendien groot. Toch kan een open houding tot positieve resultaten leiden: in 2012 ontving de Sophia-Vereeniging bijvoorbeeld € 7.500,- van een telefoonaanbieder die er belang bij had om in een promotiecampagne de Sophia-Vereeniging als goed doel te steunen. Tevens is in 2013 gebleken dat bij regelmatige verzoeken de interesse bij de potentiële sponsors stijgt en duurzame contacten kunnen ontstaan.

Vermogensfondsen

Met wisselend succes vraagt de Sophia-Vereeniging financiële ondersteuning voor haar activiteiten aan bij fondsen. Met name de noodhulp aan zwerfdieren bleek op goedkeuring te kunnen rekenen, voorlichtende activiteiten vallen over het algemeen buiten de gehanteerde criteria. Met het afscheid van de activiteiten voor zwerfdieren wordt het lastiger een match te vinden met een fonds. Toch leert de ervaring dat de aanhouder wint; voor het deelproject ‘Sophia SnuffelCollege in de multiculturele samenleving’ werd een bedrag van € 25.000,- gedoneerd door Stichting Jaap van der Graaf, een fonds dat zich richt op de integratie van allochtone kinderen.

Subsidies

In 2013 werd de Sophia-Vereeniging benaderd door de gemeente Heemskerk om met het Sophia SnuffelCollege het hondenbeleid van de gemeente mede vorm te geven. Dit heeft geleid tot een toezegging van een subsidie € 4.000,- voor 2014, waarbij werd afgesproken dat de gemeente Heemskerk het project aanbeveelt binnen haar netwerk. Met deze aanpak ziet de Sophia-Vereeniging kansen om ook andere gemeenten te interesseren en de beschikbare subsidies voor hondenbeleid aan te spreken.

Nawoord

Wilt u na het lezen van dit jaarverslag meer weten over de Sophia-Vereeniging en haar activiteiten voor huisdieren, dan bent u van harte welkom op Sophia-Vereeniging.nl. Ook het digitale Sophi@-Nieuws en het kwartaalblad *Dierenhulp* geven in detail informatie over actuele ontwikkelingen, nieuwe activiteiten en dierenwelzijn in een politieke context.

Wie een persoonlijke vraag wil stellen of een kwestie onder de aandacht wil brengen, kan de Sophia-Vereeniging elke werkdag bereiken via info@sophia-vereeniging.nl of telefoonnummer 020 - 623 61 67. Onze medewerkers staan u graag te woord.

Bij het Meldpunt Dierenmishandeling op onze website kunt u terecht als u getuige bent van dierenmishandeling. De Sophia-Vereeniging helpt u met het vinden van de juiste instanties of het zoeken naar een oplossing.

Steffie van Horck, februari 2014

Jaarrekening 2013

Inhoudsopgave

1. Begroting 2014	1
1.1 Toelichting besteed aan de doelstelling	2
2. Vermogensopstelling per 31 december 2013	3
3. Categoriele exploitatierekening 2013	4
4. Toelichting vermogensopstelling per 31 december 2013	5
4.1 Waarderingsgrondslagen	5
4.2 Toelichting afzonderlijke posten vermogensopstelling	6
4.3 Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen	9
5. Toelichting categoriele exploitatierekening per 2013	10
5.1 Toelichting baten	10
5.2 Toelichting per kostensoort	11
5.3 Toelichting besteed aan de doelstelling	13
5.4 Toelichting kosten werving baten	14
5.5 Toelichting bezoldiging directie	15
6. Kengetallen	16
7. Toelichting lastenverdeling	17

1. Begroting 2014

Baten	€
Baten eigen fondsenwerving	241.500
Baten sponsoring en fondsen	20.000
Baten beleggingen	139.304
<u>Som der baten</u>	400.804
Lasten	
Besteed aan de doelstelling	
Natuurlijk gedrag	228.658
Aanschaf	122.002
	<hr/>
	350.660
Kosten werving baten	
Kosten eigen fondsenwerving	55.774
Kosten beleggingen	15.000
	<hr/>
	70.774
Kosten beheer en administratie	65.181
<u>Som der lasten</u>	486.615
Resultaat	<hr/> -85.811 <hr/>
Bestedingspercentage fondsenwerving	23,09%
(kosten eigen fondsenwerving/baten eigen fondsenwerving)	

1.1 Toelichting besteed aan de doelstelling

	€
Natuurlijk gedrag	
Eenzaamheid	29.918
Sophia SnuffelCollege	56.396
Rasdieren	57.200
Positieflijst	32.214
Voorlichting via website, Sophia DierenSpreekuren en sociale media	<u>52.930</u>
	228.658
Aanschaf	
Huisdierenoverschot	78.589
Doden van dieren	3.082
Voorlichting via website, Sophia DierenSpreekuren en sociale media	<u>40.332</u>
	122.002
Totaal besteed aan de doelstelling	<u><u>350.660</u></u>
Bestedingspercentage doelstelling	87,49%
(totaal besteed aan doelstelling/som der baten)	

2. Vermogensopstelling per 31 december 2013

	31 december 2013		31 december 2012	
	€	€	€	€
Activa				
Materiële vaste activa	607.222		597.099	
Financiële vaste activa	<u>2.147.851</u>		<u>2.362.119</u>	
		2.755.073		2.959.218
Vorderingen	22.126		46.375	
Liquide middelen	<u>45.058</u>		<u>53.227</u>	
		67.184		99.602
		<u>2.822.257</u>		<u>3.058.820</u>
Passiva				
Reserves				
Continuïteitsreserve	550.667		550.667	
Herwaarderingsreserve	350.000		329.296	
Reserve als bron van inkomsten	<u>1.863.533</u>		<u>2.123.190</u>	
		2.764.200		3.003.153
Kortlopende schulden				
Loonheffing	16.148		7.572	
Kortlopende schulden	<u>41.909</u>		<u>48.095</u>	
		58.057		55.667
		<u>2.822.257</u>		<u>3.058.820</u>

3. Categoriele exploitatierekening 2013

	2013	2013	2012
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Baten			
Baten eigen fondsenwerving	174.605	248.375	143.574
Baten sponsoring en fondsen	26.667	16.000	24.910
Baten beleggingen	108.784	146.000	175.004
<u>Som der baten</u>	310.056	410.375	343.488
Lasten			
Besteed aan de doelstelling			
Communicatie	207.995	135.755	109.214
Gezelschapsdieren	261.728	377.011	346.463
Voorlichtingsprojecten	-	-	-
	469.723	512.766	455.677
Kosten werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	45.180	58.973	24.140
Kosten sponsoring	-	-	1.944
Kosten beleggingen	16.109	15.000	16.227
	61.289	73.973	42.311
Kosten beheer en administratie			
Kosten beheer en administratie	12.408	-	10.954
Algemeen intern	26.293	31.577	30.372
	38.701	31.577	41.326
<u>Som der lasten</u>	569.713	618.316	539.314
Resultaat	-259.657	-207.941	-195.826
Toevoeging/onttrekking aan			
Continuïteitsreserve	-	-	-
Overige reserves	-259.657	-207.941	-195.826
	-259.657	-207.941	-195.826

4. Toelichting vermogensopstelling per 31 december 2013

4.1 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De jaarrekening is conform de Richtlijn 650 Verslaggeving fondsenwervende instellingen ingericht en opgesteld. Alle bedragen zijn in gehele euro's.

Waarderingsgrondslagen voor de vermogensopstelling

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd op verkrijgingsprijs verminderd met lineaire afschrijvingen die zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en rekening houdend met eventuele restwaarden.

Het pand aan de Nieuwezijds Voorburgwal te Amsterdam is gewaardeerd op basis van marktwaarde. Overeenkomstig deze waarderingsgrondslag wordt op het onroerend goed niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen effecten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Eventuele verschillen tussen aankoopprijs en een hogere (of lagere) marktwaarde per balansdatum zijn opgenomen onder de financiële baten en lasten. Voor deze wijze van resultaatnemen is gekozen omdat effecten met regelmaat worden verhandeld.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde met inachtneming van het risico van eventuele oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen en kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Ten aanzien van de posten begrepen in het resultaat geldt dat baten slechts zijn genomen indien en voor zover deze in het boekjaar zijn verwezenlijkt en dat met lasten is rekening gehouden die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar.

Nalatenschappen worden in het boekjaar opgenomen waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De toerekening van de uitvoeringskosten naar de hoofdactiviteiten geschiedt op basis van een zeer gedetailleerde schatting van de urenbesteding per medewerker per activiteit.

4.2 Toelichting afzonderlijke posten vermogensopstelling

Materiële vaste activa	2013	2012
	€	€
Pand		
Boekwaarde per 1 januari	579.296	536.776
Bij: herwaardering op basis van taxatie	20.704	42.520
	<u>600.000</u>	<u>579.296</u>
Verbouwingen, onderhoud, etc.		
Boekwaarde per 1 januari	7.704	13.776
Bij: investering	-	-
Af: afschrijving boekjaar	6.187-	6.072-
Boekwaarde per 31 december	<u>1.517</u>	<u>7.704</u>
Totaal onroerend goed	<u>601.517</u>	<u>587.000</u>
Inventaris en automatisering		
Boekwaarde per 1 januari	10.099	14.671
Bij: investeringen	-	-
Af: afschrijving boekjaar	4.394-	4.572-
Boekwaarde per 31 december	<u>5.705</u>	<u>10.099</u>
Totaal		
Boekwaarde per 1 januari	597.099	565.223
Bij: herwaardering	20.704	42.520
Af: afschrijving boekjaar	10.581-	10.644-
	<u>607.222</u>	<u>597.099</u>

Op het pand wordt niet afgeschreven. De inventaris en automatisering worden afgeschreven in vijf jaren zonder rekening te houden met restwaarden. Het pand is op € 600.000,- gewaardeerd, zoals getaxeerd in februari 2013. De WOZ-waarde van het pand in 2013 bedraagt € 587.000,-.

Financiële vaste activa	2013	2012
	€	€
Obligaties		
Boekwaarde per 1 januari	1.561.554	1.841.790
Bij: aankopen	323.032	-
Af: verkopen	625.969-	83.985-
Ongerealiseerde/gerealiseerde waardemutatie	35.975-	196.251-
Boekwaarde per 31 december	<u>1.222.642</u>	<u>1.561.554</u>

Aandelen

Boekwaarde per 1 januari	649.192	607.989
Bij: aankopen	602.847	32.031
Af: verkopen	479.169-	116.015-
Ongerealiseerde/gerealiseerde waardemutatie	62.487	125.187
Boekwaarde per 31 december	<u>835.357</u>	<u>649.192</u>

Banksaldi t.b.v. effecten

Boekwaarde per 1 januari	151.373	120.145
Bij: toevoegingen	61.521-	31.228
Boekwaarde per 31 december	<u>89.852</u>	<u>151.373</u>

Totaal

Boekwaarde per 1 januari	2.362.119	2.569.924
Bij: aankopen	925.879	32.031
Af: verkopen	1.166.659-	168.772-
Ongerealiseerde/gerealiseerde waardeverandering	26.512	71.064-
	<u>2.147.851</u>	<u>2.362.119</u>

Vorderingen

	2013	2012
	€	€
Overlopende rente en obligaties	9.154	217-
Te vorderen dividendbelasting	3.146	9.066
Te ontvangen erfenissen	4.000	30.000
Overige vorderingen	5.826	7.526
	<u>22.126</u>	<u>46.375</u>

Liquide middelen

	2013	2012
	€	€
ING	35.008	49.910
Saldo Sophia KattenBond Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen	10.040	2.994
Kasgeld	10	323
	<u>45.058</u>	<u>53.227</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking en zijn binnen korte termijn opeisbaar.

Reserves

	2013	2012
	€	€
Continuïteitsreserve		
Vermogen per aanvang boekjaar	550.667	550.667
Herbestemming naar reserve als bron van inkomsten	-	-
Resultaat boekjaar	-	-
Vermogen per 31 december	<u>550.667</u>	<u>550.667</u>

Conform de normering van het CBF is de continuïteitsreserve in 2012 bepaald op 150% van de instellingslasten. In 2013 heeft geen revisie plaatsgevonden.

Herwaarderingsreserve	350.000	329.296
------------------------------	---------	---------

De herwaarderingsreserve houdt verband met een correctie van de waarde van het pand aan de Nieuwezijds Voorburgwal, dat laatst is getaxeerd in februari 2013.

Reserve als bron van inkomsten

Vermogen per aanvang boekjaar	2.123.190	2.319.017
Resultaat boekjaar	259.657-	195.827-
Vermogen per 31 december	<u>1.863.533</u>	<u>2.123.190</u>

Kortlopende schulden

	2013	2012
	€	€
Loonheffing	16.148	7.572
	<u>16.148</u>	<u>7.572</u>

Overige overlopende passiva

Te reserveren vakantiegeld	7.792	11.924
Te betalen vakantiedagen	5.752	6.364
Te betalen pensioenen	-	785-
Te betalen accountantskosten	3.900	5.000
Te betalen subsidies overigen	-	4.333
Te betalen administratiekosten	5.180	3.500
Overige overlopende posten	15.073	11.521
Waarborgsom huur	4.212	6.238
	<u>41.909</u>	<u>48.095</u>

4.3 Niet uit balans blijvende rechten en verplichtingen

De Sophia-Vereeniging is in kennis gesteld van diverse erfenissen en legaten. Voorzover de omvang en ontvangst nog niet met zekerheid kan worden vastgesteld, zijn deze bedragen in deze jaarrekening niet verantwoord.

De onderste verdieping van het pand aan de Nieuwezijds Voorburgwal is verhuurd voor een periode van vijf jaren. De huursom bedraagt nominaal per jaar circa € 23.000,-. Het huidige huurcontract eindigt op 1 augustus 2017.

In verband met noodzakelijke bezuinigingen is besloten om met ingang van 2014 de financiering van de Sophia KattenBond Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen niet te continueren. Het opgebouwde saldo mag in 2014 door de werkgroep ten behoeve van de doelstelling worden besteed.

In 2012 is een pand uit een erfenis verkregen aan de Eerste Groenelaan 15 te Castricum. Op dit pand is vruchtgebruik gevestigd. Krachtens de richtlijn mag het pand pas als bate uit erfenis worden genomen als het recht op vruchtgebruik is afgelopen. Op het pand is door de erflater een hypotheek gevestigd van € 45.378,- waarvan de vruchtgebruiker de financiële verplichting over heeft genomen.

5. Toelichting categoriale exploitatierekening 2013

5.1 Toelichting baten

	2013	2013	2012
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Baten eigen fondsenwerving			
Contributies	67.888	87.875	65.508
Donaties	5.831	-	11.808
Giften leden	10.664	20.500	11.591
Sophia Kattenbond Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen	11.281	-	9.363
Nalatenschappen	69.308	125.000	40.757
KattenActies Sophia KattenBond	9.633	15.000	13.910
	<u>174.605</u>	<u>248.375</u>	<u>152.937</u>
Baten sponsoring en fondsen			
Opbrengst Sophia DierenEHBO	1.667	1.000	10.547
Sponsoring algemeen	-	10.000	-
Donatie fonds	25.000	5.000	5.000
	<u>26.667</u>	<u>16.000</u>	<u>15.547</u>
Baten beleggingen			
Dividend	21.170	18.000	20.719
Gerealiseerde koersverschillen	62.382	-	4.690
Ongerealiseerde koersverschillen	26.704	43.000	80.916
Rente obligaties	24.299	49.000	39.599
Ontvangen huur	27.637	36.000	29.080
	<u>108.784</u>	<u>146.000</u>	<u>175.004</u>

In maart 2009 is een beleggingsstatuut door het bestuur vastgesteld. Als hoofdbeleggingsdoelstellingen gelden op lange termijn welvaartsvaste vastlegging van het vermogen en ruimte bieden aan een volwaardig uitgavenbeleid. De zekerheidscomponent in de beleggingsportefeuille moet voldoende zijn om vijf jaar exploitatie veilig te stellen. Zij wordt passief beheerd. De rendementscomponent heeft eenzelfde beleggingshorizon maar wordt daarentegen actief beheerd.

5.2 Toelichting per kostensoort

	2013	2013	2012
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Lonen en salarissen			
* Brutoloon	266.153	240.797	247.533
Inhuur personeel	-	15.000	-
* Sociale lasten	43.393	32.387	20.098
Pensioen	25.562	25.000	11.785
Ontvangen ziekengeld	25.629-	22.000-	27.572-
	309.479	291.184	251.844
* De brutolonen en sociale lasten zijn hoger dan geraamd in verband met de uitdienstreding van de directeur en twee medewerkers.			
Personeelskosten			
Ziektekostenverzekeringen	6.353	8.000	6.527
Arbo	2.052	1.000	837
Reiskosten woon-werk	7.766	10.000	10.209
Kantinekosten	633	750	780
Vrijwilligersvergoeding	200	-	-
Representatie	2.624	1.000	1.534
Scholingskosten	3.407	5.000	5.182
Onbelaste onkostenvergoedingen	2.700	3.500	4.324
Overige personeelskosten	897	500	205-
	26.632	29.750	29.188
Huisvestingskosten			
Onderhoud	6.096	7.000	5.563
Kleine aanschaffingen pand	1.239	500	103
Glasbewassing	254	400	275
Schoonmaakkosten	1.182	1.500	1.316
Belastingen/gemeentelijke heffingen	2.373	3.000	2.424
Gas/water/energie	6.957	8.000	5.653
Verzekeringen inventaris en pand, taxatie	2.324	1.400	1.677
Overige huisvestingskosten	24	-	-
	20.449	21.800	17.011

Kantoorkosten

Kantoorbenodigdheden	1.424	1.500	2.361
Telefoon- en internetkosten	4.936	7.500	6.043
Automatiseringskosten en systeembeheer	8.491	5.000	4.882
Porti	3.941	3.500	2.329
* Drukwerk	337	5.000	7.955
	<u>19.129</u>	<u>22.500</u>	<u>23.570</u>

* In 2012 is nieuw drukwerk aangeschaft voor de komende jaren. Dit drukwerk is geheel in het resultaat van dit jaar verwerkt.

Bestuurskosten

Opmaak en print van het bestuursverslag	1.528	1.600	1.419
* Vergaderkosten	3.463	1.250	1.058
Bestuursaansprakelijkheidsverzekering	1.633	1.700	1.435
Kosten ledenraad	311	500	-
	<u>6.935</u>	<u>5.050</u>	<u>3.912</u>

* Hieronder zijn de kosten van de inhuur van een extern bureau in verband met de reorganisatie verantwoord.

Algemene kosten

Administratiekosten	14.113	12.500	9.345
Administratiekosten ledenpakket	7.256	5.000	4.181
Accountantskosten	2.530	7.000	8.422
Advieskosten	5.073	-	-
Bankkosten	1.026	500	730
Collectieve ongevallen- en aansprakelijkheidsverz.	740	500	2.293
Vakliteratuur	988	500	65
Contributies	1.386	1.500	1.546
CBF-Keur	455	500	898
Overige kosten	675	500	344
	<u>34.242</u>	<u>28.500</u>	<u>27.824</u>

Afschrijving

Afschrijvingskosten inventaris	1.774	1.600	1.772
Afschrijvingskosten computers	2.620	2.800	2.800
Afschrijvingskosten pand/verbouwing	6.187	6.000	6.072
	<u>10.581</u>	<u>10.400</u>	<u>10.644</u>

5.3 Toelichting besteed aan de doelstelling

(directe kosten)

	2013	2013	2012
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Communicatie			
Blad <i>Dierenhulp</i> en Sophia@-Nieuws	17.834	25.000	27.872
Sophia-Vereeniging folders	564	25.000	2.459
Website (technisch)	6.684	5.000	6.441
Knipseldienst	745	2.000	1.603
Marketingadvies	9.529	5.000	3.938
PR-evenementen	-	5.000	1.442
Bannering en advertenties	6.347	8.000	6.249
	41.703	75.000	50.004
Gezelschapsdieren			
Sophia SnuffelCollege	13.024	15.000	6.845
Sophia DierenEHBO	47	1.000	7.448
Eenzaamheidscampagne	1.736	10.000	6.740
Sophia NoodSticker	650	-	-
Rasproblematiek	3.412	10.000	5.851
Sophia KattenBond	19.975	25.000	23.119
* Sophia KattenBond Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen	14.235	10.000	33.645
Sophia DierenSpreekuren	2.335	5.000	2.728
Voorlichting algemeen	5.711	20.000	6.185
	61.125	96.000	92.561

* De uitgaven van de Sophia KattenBond Werkgroep Zeeuws-Vlaanderen zijn hoger dan de geraamde € 10.000,- in verband met de besteding van zelf verworven middelen (onder baten eigen fondsenwerving verantwoord).

5.4 Toelichting kosten werving baten

(directe kosten)

	2013	2013	2012
	Realisatie	Begroting	Realisatie
	€	€	€
Kosten eigen fondsenwerving			
Ledenwerven en -binden	23.329	35.000	16.276
Nalatenschappenwerving	-	5.000	-
	<u>23.329</u>	<u>40.000</u>	<u>16.276</u>
Kosten sponsoring			
Directe kosten	-	-	1.944
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.944</u>
Kosten beleggingen			
Kosten vermogensbeheer	16.109	15.000	16.227
	<u>16.109</u>	<u>15.000</u>	<u>16.227</u>

5.5 Toelichting bezoldiging directie

	Algemeen directeur	Interim directeur
Dienstverband		
Aard	beëindigd	onbepaald *
Uren (voltijds werkweek)	32	32
Parttime percentage	80%	80%
Periode:		
- van	1 januari	1 september
- tot en met	31 augustus	31 december
Bezoldiging		
Jaarinkomen		
Brutoloon/salaris	31.875	13.760
Vakantiegeld	2.550	1.101
Eindejaarsuitkering	-	-
Variabel jaarinkomen	-	-
	<u>34.425</u>	<u>14.861</u>
Overige lasten en vergoedingen		
Werkgeverslasten	5.164	2.229
Belastbare vergoedingen	-	-
Pensioenlasten werkgeversdeel	2.246	446
Overige beloningen op termijn	-	-
Uitkering beëindigd dienstverband	-	-
	<u>7.410</u>	<u>2.675</u>
Totaal bezoldiging 2013	<u><u>41.835</u></u>	<u><u>17.536</u></u>
Totaal bezoldiging 2012	54.726	

Door een andere definitie van het bezoldigingsbegrip sluit de verantwoorde bezoldiging over 2012 niet aan op hetgeen voorgaand jaar is verantwoord (€ 44.000,-).

In het kader van de reorganisatie is de totale gemiddelde maandbezoldiging afgenomen van € 5.170,- naar € 4.384,-.

* Op 18 december 2013 is het dienstverband van de interim directeur omgezet in een vast dienstverband.

6. Kengetallen

	Norm	Realisatie	Begroot	Realisatie
		2013	2013	2012
		€	€	€
Bestedingspercentage fondsenwerving				
Kosten eigen fondsenwerving		45.180	58.973	24.140
Gedeeld door baten eigen fondsenwerving		174.605	248.375	143.574
	<25%	25,9%	23,7%	16,8%
Bestedingspercentage doelstelling				
Totaal besteed aan de doelstelling		469.723	512.766	455.677
Gedeeld door de som der baten		310.056	410.375	343.488
	>85%	151,5%	125,0%	132,7%
Beheer en administratie				
Kosten beheer en administratie		12.408	-	10.954
Gedeeld door de som der lasten		569.713	618.316	539.314
	<6%	2,2%	0,0%	2,0%
Dekking continuïteitsreserve				
Continuïteitsreserve		550.667	-	550.667
Instellingslasten		427.447	-	363.993
	<150%	128,8%	-	151,3%

7. Toelichting lastenverdeling

Bestemming	Doelstelling			Werving baten			Beheer en administratie	Algemeen intern	Totaal 2013	Begroot 2013	Totaal 2012
	Communi- catie	Gezel- schaps- dieren	Voorlich- tingspro- jecten	Eigen fondsen- werving	Sponsor- ing	Beleg- gingen					
	39%	47%	0%	5%	0%	0%	3%	6%	100%		
Lasten											
Subsidies en bijdragen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Afdrachten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aankopen en verwervingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Directe kosten	41.703	61.125	-	23.329	-	16.109	-	-	142.266	226.000	173.377
Lonen en salarissen	120.398	145.240	-	15.820	-	-	8.984	19.037	309.479	291.184	251.844
Personeelskosten	10.361	12.499	-	1.361	-	-	773	1.638	26.632	29.750	29.188
Huisvestingskosten	7.955	9.597	-	1.045	-	-	594	1.258	20.449	21.800	17.011
Kantoorkosten	7.442	8.977	-	978	-	-	555	1.177	19.129	22.500	23.570
Bestuurskosten	2.698	3.255	-	355	-	-	201	427	6.935	5.050	3.912
Algemene kosten	13.321	16.070	-	1.750	-	-	994	2.106	34.242	28.500	27.824
Afschrijving	4.116	4.966	-	541	-	-	307	651	10.581	10.400	10.644
	<u>207.995</u>	<u>261.728</u>	-	<u>45.180</u>	-	<u>16.109</u>	<u>12.408</u>	<u>26.293</u>	<u>569.713</u>	<u>635.184</u>	<u>537.370</u>